

MICHEL BUSSI

**ΧΡΟΝΟΣ
ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ**

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΑΡΙΑΔΝΗ ΜΟΣΧΟΝΑ

Κ Ε Δ Ρ Ο Σ

Michel Bussi: *Χρόνος δολοφόνος*
Τίτλος πρωτοτύπου:
Michel Bussi: *Le temps est assassin*

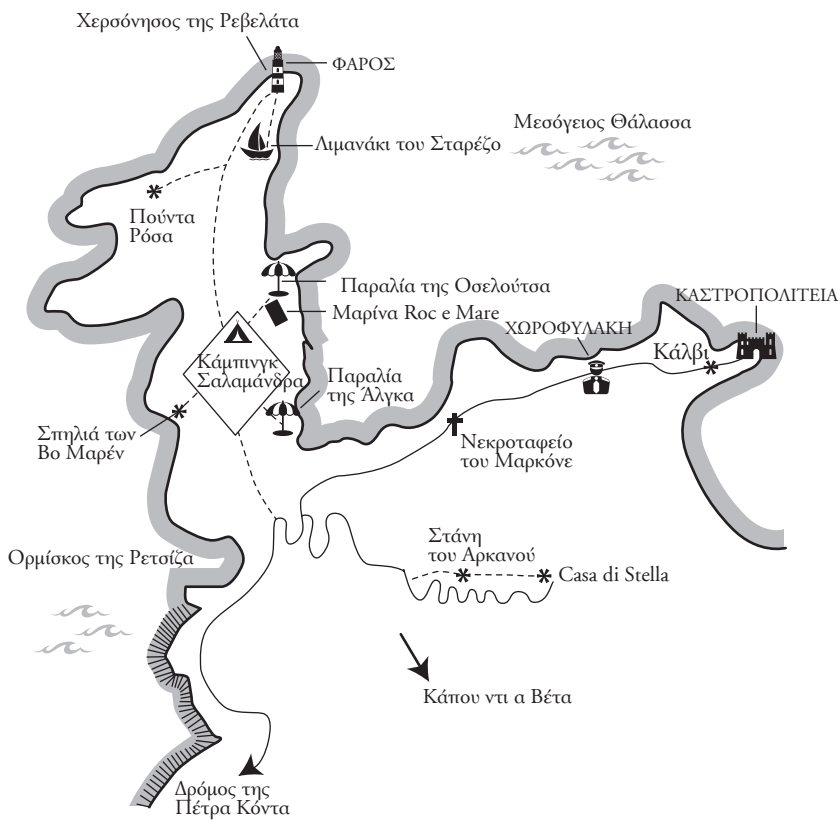
ISBN 978-960-04-5251-8

Μετάφραση: Αριάδνη Μοσχονά
Υπεύθυνη Τμήματος Επιμέλειας-Διόρθωσης: Μαρία Σπανάκη
Επιμέλεια-Διόρθωση: Αναστασία Παπασταθοπούλου
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© *Michel Bussi et Presses de la Cité, un département de Place des Editeurs, 2016*
© *Για την έκδοση στα ελληνικά, Εκδόσεις Κέδρος Α.Ε., 2022*

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.
Γ. Γενναδίου 3
Αθήνα 106 78
τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655
www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr
e-mail: books@kedros.gr

Στις εφηβικές φίλιες που κρατάμε μια ολόκληρη ζωή

Στάνη του Αρκανού, 23 Αυγούστου 1989

– Κλο; Κλο;

Tu me estás dando mala vida

– Κλο;

Αργά, η Κλοτίλντ κατέβασε τα ακουστικά που είχε στ' αυτιά της. Ενοχλημένη. Η φωνή του Μανού Τσάο και τα χάλκινα των Mano Negra τριζοβολούσαν μέσα στη σιγή της καυτής πέτρας, ελάχιστα πιο δυνατά από τα τριζόνια πίσω από τους τοίχους τής στάνης.

– Τι θες;

– Φεύγουμε...

Η Κλοτίλντ αναστέναξε χωρίς να κουνηθεί από τον πάγκο όπου είχε βολευτεί, έναν κορμό ανοιγμένο στα δύο, που της έγδερνε τον πσιινό. Πολύ που την ένοιαζε. Της άρεσε αυτή η άνετη, οριακά προκλητική στάση, οι πέτρες που χώνονταν στην πλάτη της κάτω από το λεπτό ύφασμα του φορέματός της, οι φλοίδες και οι σκλήθρες από τον κορμό του δέντρου που τρίβονταν στους μηρούς της κάθε φορά που το πόδι της χτυπούσε τον ρυθμό της δυναμικής μπάντας των Mano Negra. Με το τετράδιο στα γόνατά της, το

στιλό ανάμεσα στα δάχτυλα. Κουλουριασμένη, αγκαλιάζοντας τα γόνατά της. Αλλού. Ελεύθερη. Σε πλήρη αντίθεση με την οικογένεια – στριφνή, κορσικάνικη, σφιγμένη σαν σε κορσέ. Δυνάμωσε τον ήχο.

Se la traga mi corazón

Αυτοί οι μουσικοί ήταν θεοί! Η Κλοτίλντ έκλεινε τα μάτια, άνοιγε τα χείλη, θα έδινε τα πάντα για να διακτινιστεί στην πρώτη σειρά μιας συναυλίας των Mano Negra, να γίνει τρία χρόνια μεγαλύτερη, τριάντα πόντους ψηλότερη και με στήθος τρία μεγέθη σουτιέν παραπάνω. Να τα κουνάει στριμωγμένα σε ένα μουσκεμένο από τον ιδρώτα μαύρο μπλουζάκι κάτω από τη μύτη των μουσικών, που θα βρίσκονταν σε τρανς.

Άνοιξε τα μάτια. Ο Νικολά στεκόταν μπροστά της εκνευρισμένος:

– Κλο, εσένα περιμένουμε όλοι. Ο μπαμπάς δεν θα...

Ο Νικολά ήταν δεκαοχτώ χρονών, τρία χρόνια μεγαλύτερος από εκείνη. Αργότερα ο αδελφός της θα γινόταν δικηγόρος. Ή συνδικαλιστικός εκπρόσωπος. Ή διαπραγματευτής της αστυνομίας, ο τύπος που μιλάει με τους ληστές που έχουν ταμπουρωθεί στην τράπεζα προκειμένου να αφεθούν ελεύθεροι ένας ένας οι όμηροι. Ο Νικολά λάτρευε να κάνει το αμόνι. Να τρώει το ξύλο, να απορροφά τους κραδασμούς, να υφίσταται τα χτυπήματα. Μάλλον αυτό του έδινε την ψευδαίσθηση πως ήταν πιο δυνατός από τους άλλους, πιο λογικός, πιο αξιόπιστος. Αναμφίβολα αυτή η στάση θα του φαινόταν χρήσιμη σε όλη του τη ζωή.

Η Κλοτίλντ έστρεψε το βλέμμα και κοίταξε για μια στιγμή τα δίδυμα φεγγάρια στα ανοιχτά, πέρα από την άκρη της Ρεβελάτα. Το ένα φεγγάρι βυθισμένο στο νερό, το άλλο κρεμασμένο στον σκοτεινό ουρανό. Σαν δυο δραπέτες που τους καταδίωκε ο φάρος

της χερσονήσου: ο ένας έτρεμε από τον φόβο του κι ο άλλος είχε κοκαλώσει. Δίστασε να ξανακλείσει τα μάτια. Κατά βάθος ήταν τόσο απλό να τηλεμεταφέρεται σε έναν άλλο πλανήτη.

Συντονισμός των δύο βλεφάρων.

Ένα, δύο, τρία... αυλαία!

Όμως, όχι, έπρεπε να τα κρατήσει ορθάνοιχτα, να εκμεταλλευτεί τις τελευταίες στιγμές, να γράψει στο τετράδιο που είχε ακουμπισμένο στα γόνατά της προτού το όνειρο πετάξει. Να χαράξει τις λέξεις στη λευκή σελίδα. Ήταν επείγουσα ανάγκη. Απόλυτη.

Το όνειρό μου εκτυλίσσεται ακριβώς δίπλα, αλλά πολύ καιρό αργότερα, στην παραλία της Οσελούτσα. Αναγνώρισα τα βράχια, την άμμο, το σχήμα του κόλπου, είναι πάντα τα ίδια. Εγώ όμως όχι, έχω γίνει γριά. Γιαγιάκα!

Πόσο να της πήρε αυτό; Δύο λεπτά; Τόσο χρόνο χρειάστηκε η Κλοτίλντ για να γράψει καμιά δεκαριά γραμμές, όσο κρατάει το «Rock Island Line». Δεν είναι μεγάλα τα τραγούδια των Μανο Negra.

Ο μπαμπάς το θεώρησε πρόκληση. Κι όμως, δεν ήταν. Όχι αυτή τη φορά. Την άρπαξε από το μπράτσο.

Η Κλοτίλντ ένωσε τα ακουστικά της να φεύγουν στον αέρα, αλλά το δεξί έμεινε καρφωμένο σε μια τούφα μαύρα μαλλιά κολλημένα με τζελ. Το στίλο της έπεσε στο χώμα. Το τετράδιο έμεινε ακουμπισμένο στον πάγκο πριν προλάβει να το πάρει να το χώσει στην τσάντα της, να το κρύψει τουλάχιστον.

– Μπαμπά, με πονάς, τι διάολο...

Ο μπαμπάς δεν πρόσθεσε τίποτα. Ήρεμος. Ψυχρός. Ατάραχος. Όπως πάντα... Ένα παγόβουνο που είχε εξοκείλει στη Μεσόγειο.

– Κάνε γρήγορα, Κλοτίλντ. Φεύγουμε για Πρετσούνα. Εσένα περιμένουμε όλοι.

Το τριχωτό χέρι του μπαμπά αιχμαλώτισε τον καρπό της. Τον τράβηξε. Ο γυμνός μηρός της τρίφτηκε στον ξύλινο πάγκο. Δεν έμενε παρά να ελπίζει πως το τετράδιό της θα το μάζευε η γιαγιά Λιζαμπέτα και θα το τακτοποιούσε μαζί με τα υπόλοιπα πράγματα της που ήταν σκορπισμένα στο αγρόκτημα χωρίς να το ανοίξει, χωρίς να το διαβάσει. Πως θα της το επέστρεφε την επομένη. Μπορούσε να έχει εμπιστοσύνη στη γιαγιά.

Μόνο σε αυτήν...

Ο μπαμπάς την έσυρε για μερικά μέτρα και μετά την έσπρωξε μπροστά του, όπως αφήνει κανείς από το χέρι ένα μωρό που μόλις αρχίζει να περπατάει μόνο του, μένοντας μερικά βήματα πίσω της, με το μπράτσο του σαν τανάλια. Στην αυλή της στάνης, γύρω από το μεγάλο τραπέζι, ολόκληρη η αγία οικογένεια την κοίταζε – κέρινα, παγωμένα πρόσωπα, αδειασμένα μπουκάλια κρασιού, μπουκέτα από κίτρινα μαραμένα τριαντάφυλλα. Ο παππούς Κασανού, η γιαγιά Λιζαμπέτα, όλη η φαμίλια... Σαν παράρτημα του μουσείου κέρινων ομοιωμάτων. Η πτέρυγα των Κορσικανών. Τα άγνωστα ξαδέλφια του Ναπολέοντα.

Η Κλοτίλντ συγκρατήθηκε για να μη βάλει τα γέλια.

Ο μπαμπάς δεν είχε σηκώσει ποτέ χέρι επάνω της, αλλά έμεναν ακόμα πέντε μέρες διακοπών. Καλό θα ήταν να μην το παρακάνει, αν δεν ήθελε να δει το γουόκμαν της, τα ακουστικά και τις κασέτες της να ταξιδεύουν στη θάλασσα από την άκρη της Ρεβελάτα, αν ήθελε να ξαναβρεί το τετράδιό της, αν ήθελε να ξαναδεί τον Νατάλε και ίσως ακόμη να συναντήσει τον Όροφιν, την Ίντριλ και τα δελφινάκια τους, αν ήθελε να έχει αρκετή ελευθερία για να κατασκοπεύει την παρέα του Νικολά και της Μαρία-Κιάρρα...

Η Κλοτίλντ είχε πάρει το μήνυμα. Προχώρησε αργά αλλά χωρίς να σέρνει τα πόδια μέχρι το Fuego. Αλλαγή προγράμματος

λοιπόν. Έφευγαν για Πρετσούνα; Πολύ καλά, θα πήγαινε υπάκουα να παρακολουθήσει τη συναυλία του πολυφωνικού συγκροτήματος σ' εκείνο το ερημοκλήσι στο βουνό με τον μπαμπά, τη μαμά και τον Νικολά. Μια βραδιά θα θυσίαζε, θα το άντεχε. Να απαρνηθεί όμως τον αυτοσεβασμό της, όχι, αυτό ήταν πιο δύσκολο να το καταπιεί.

Είδε τον παππού Κασανού να σηκώνεται, να κοιτάζει έντονα τον μπαμπά, και τον μπαμπά να του κάνει νόημα ότι ήταν όλα εντάξει. Το βλέμμα του παππού της την τρόμαξε. Περισσότερο απ' ό,τι συνήθως δηλαδή.

Το Fuego ήταν παρκαρισμένο λίγο πιο κάτω, στον χωματόδρομο που οδηγούσε προς τη Ρεβελάτα. Η μαμά και ο Νικολά ήταν ήδη καθισμένοι στο αυτοκίνητο. Ο Νικολά παραμέρισε για να της κάνει χώρο στο πίσω κάθισμα, με ένα μικρό χαμόγελο συνοχής αυτή τη φορά. Και εκείνου του την έδινε αυτή η συναυλία στη χαμένη μέσα στα βουνά εκκλησία, αυτή η εμμονή του μπαμπά.

Περισσότερο απ' ό,τι σ' εκείνη μάλιστα. Πολύ περισσότερο. Ο Νικολά όμως ήταν πολύ πιο δυνατός, ώστε να μην αφήνει να φανεί τίποτα. Αργότερα, όταν θα έπαιρνε πτυχίο ως αμόνι, ίσως και να γινόταν πρόεδρος της Δημοκρατίας, όπως ο Μιτεράν· θα μάθαινε να καταπίνει τα πάντα για επτά χρόνια χωρίς να λυγίζει και να επανεκλεγεί άνετα... μόνο και μόνο για τη χαρά να φάει τα ίδια στη μάπα άλλα επτά χρόνια.

Ο μπαμπάς οδηγούσε γρήγορα, όπως έκανε συχνά αφότου είχε αγοράσει το κόκκινο Fuego του. Όπως έκανε συχνά όταν ήταν εκνευρισμένος. Με μια σιωπηλή οργή. Η μαμά ακουμπούσε πότε πότε το χέρι της στο γόνατό του, στα δάχτυλά του όταν άλλαζε ταχύτητες. Ήταν ο μοναδικός που ήθελε να πάει σ' εκείνη την καταραμένη συναυλία. Στο μυαλό του πρέπει να γινόταν χαμός: τα αχάριστα παιδιά, η γυναίκα του που τα υποστήριζε, οι

ξεχασμένες νησιωτικές ρίζες, η κουλτούρα τους, το όνομα που όφειλαν να σέβονται, η ανεκτικότητα, η υπομονή του· το «για μία φορά», «μόνο ένα βράδυ, δεν σας ζητάω και τίποτα τρομερό, διάολε!»

Οι στροφές διαδέχονταν η μία την άλλη. Η Κλοτίλντ είχε ξαναβάλει τα ακουστικά στ' αυτιά της. Πάντα φοβόταν λίγο στους δρόμους της Κορσικής, ακόμη και τη μέρα, ιδίως τη μέρα, όταν διασταυρώνονταν με κάποιο πούλμαν, κάποιο αυτοκινούμενο. Ήταν απίστευτοι οι γκρεμοί σε αυτό το νησί. Σκέφτηκε πως με την ταχύτητα που οδηγούσε ο μπαμπάς για να ξεσπάσει τα νεύρα του, ή για να μην αργήσουν να φτάσουν, ή για να καθίσει στην πρώτη σειρά στο ερημοκλήσι του κάτω απ' τις καστανιές, έτσι και πεταγόταν στον δρόμο καμιά κατσίκια, κανένα αγριογούρουνο, οποιοδήποτε ζώο, τότε, τέλος...

Δεν πετάχτηκε κανένα ζώο. Ή τουλάχιστον η Κλοτίλντ δεν είδε κανένα ζώο. Κανείς ποτέ δεν βρήκε το παραμικρό ίχνος από ζώο. Κι ας ήταν ένα από τα σενάρια που εξέτασε η χωροφυλακή.

Ήταν μια κλειστή στροφή στο τέρμα μιας μεγάλης ευθείας, μετά τη χερσόνησο της Ρεβελάτα. Μια στροφή πάνω από ένα βάραθρο είκοσι μέτρων. Ένα βάραθρο που λεγόταν Πέτρα Κόντα.

Αν περνούσες μέρα και κοιτούσες κάτω, σου προκαλούσε λιγγο. Το Fuego χτύπησε με δύναμη στο ξύλινο κιγκλίδωμα.

Οι τρεις σανίδες που χώριζαν τον δρόμο από το βάραθρο έκαναν ό,τι καλύτερο μπορούσαν. Λύγισαν κάτω από την επήρεια του σοκ. Έσπασαν τα δύο φανάρια του Fuego. Γρατσούνισαν τον προφυλακτήρα.

Προτού υποχωρήσουν.

Μόλις που ανέκοψαν λίγο την ταχύτητα του αυτοκινήτου. Το οποίο συνέχισε ευθεία, ακριβώς όπως στα κινούμενα σχέδια όπου ο ήρωας τρέχει στο κενό και, όταν επιτέλους σταματάει, κοιτάζει

τα πόδια του έκπληκτος, πανικοβάλλεται ξαφνικά, και... πέφτει σαν πέτρα.

Η Κλοτίλντ το ένιωσε. Ένιωσε ότι το Fuego δεν άγγιζε πια τη γη. Ότι ο πραγματικός κόσμος εξαφανιζόταν. Σαν ρωγμή στη λογική, σαν κάτι που δεν μπορούσε να συμβαίνει, όχι στ' αλήθεια, όχι σ' εκείνους, όχι σ' εκείνη.

Αυτό σκέφτηκε για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου, ακριβώς πριν συνειδητοποιήσει την πραγματικότητα. Πριν το Fuego σκάσει πάνω στα βράχια και αναπηδήσει άλλες δύο φορές.

Ο θώρακας και το κεφάλι του μπαμπά συνθλίφτηκαν πάνω στο τιμόνι όταν το αυτοκίνητο έπεσε κάθετα πάνω στις μεγάλες πέτρες. Το κεφάλι της μαμάς έσπασε στο δεύτερο γκελ, πάνω στον βράχο που διαπέρασε την πόρτα του συνοδηγού. Στο τρίτο γκελ η οροφή άνοιξε σαν δύο μεταλλικά σαγόνια.

Το τελειωτικό χτύπημα.

Το Fuego σταμάτησε εκεί, σε μια ασταθή ισορροπία, δέκα μέτρα πάνω από την ήρεμη θάλασσα.

Και μετά σιωπή.

Ο Νικολά βρισκόταν δίπλα της. Σητήτος. Λουμένος στο αίμα.

Δεν θα γινόταν ποτέ πρόεδρος, ούτε καν εκπρόσωπος των εργαζομένων σε κάποια σκατοεπιχείρηση. Είχε σκοτωθεί πριν βγει απ' το αυγό του. Αμόνι, πίστευε. Ναι, καλά. Ένα κέλυφος νεοσσού, ένα σπουργιτάκι στο στόμα κάποιου τέρατος. Το σώμα του στραπατσαρισμένο από μια οροφή που είχε γίνει κομμάτια.

Βλέφαρα κλειστά. Αλλού για πάντα.

Ένα, δύο, τρία. Αυλαία!

Παραδόξως η Κλοτίλντ δεν πονούσε πουθενά. Οι χωροφύλακες δήλωσαν αργότερα ότι οι τρεις αναπηδήσεις είχαν προκαλέσει τρία χτυπήματα, ένα σε κάθε επιβάτη. Σαν δολοφόνος που είχε μόνο τρεις σφαίρες στη θαλάμη του.

Εκείνη ζύγιζε δεν ζύγιζε σαράντα κιλά. Πέρασε μέσα από το σπασμένο τζάμι χωρίς καν να νιώσει τα θραύσματα να της σκίζουν τα χέρια, τα πόδια, το φόρεμα. Σκαρφάλωσε αντανακλαστικά, αφήνοντας κόκκινα σημάδια στις γλιστερές πέτρες, λίγα μέτρα πιο πέρα από το Fuego.

Δεν απομακρύνθηκε περισσότερο. Κάθισε εκεί και κοίταζε το μίγμα από αίμα και βενζίνη που έσταζε από τα κορμιά και τις λαμαρίνες, τα μυαλά που ξεχειλίζουν από τα κρανία. Εκεί τη βρήκαν οι χωροφύλακες, και μετά οι πυροσβέστες, και μετά δεκάδες άλλοι διασώστες, είκοσι λεπτά αργότερα.

Η Κλοτίλντ είχε έναν σπασμένο καρπό, μερικά ραγισμένα πλευρά, ένα γδαρμένο γόνατο... Τίποτα.

Ένα θαύμα.

– Δεν έχεις τίποτα, τη διαβεβαίωσε ένας ηλικιωμένος γιατρός σκύβοντας προς το μέρος της μέσα στη γαλαζωπή λάμψη των φάρων.

Τίποτα.

Ακριβώς!

Τίποτα.

Αυτό της είχε μείνει εκείνη τη στιγμή.

Τα σώματα του μπαμπά, της μαμάς και του Νικολά ήταν τυλιγμένα σε μεγάλες λευκές σακούλες. Διάφοροι τύποι περπατούσαν πάνω στα κόκκινα βράχια με το κεφάλι σκυφτό, σαν να αναζητούσαν κι άλλα κομμάτια τους, σκορπισμένα.

– Η ζωή συνεχίζεται, δεσποινίς, της είχε πει ένας νεαρός αστυνομικός ρίχνοντας μια ασημί ισοθερμική κουβέρτα στην πλάτη της. Πρέπει να ζήσετε γι' αυτούς. Για να μην ξεχαστούν.

Τον είχε κοιτάξει σαν να ήταν κανένας ηλίθιος, ένας ιερέας που μιλούσε για τον παράδεισο. Κι όμως, είχε δίκιο. Ακόμη και οι

χειρότερες αναμνήσεις ξεχνιούνται τελικά, αν συσσωρεύσεις πολλές, πάρα πολλές άλλες επάνω τους. Ξεχνιούνται ακόμη κι αυτοί που σου έχουν ραγίσει την καρδιά, σου έχουν ισοπεδώσει το μυαλό, ακόμη και οι πιο κοντινοί. Κυρίως οι πιο κοντινοί.

Γιατί γι' αυτούς οι υπόλοιποι δεν δίνουν δεκάρα.